

Samazini apkures rēķinu regulējot un uzskaitot siltuma patēriņu ar siltuma maksas sadalītāju – alokatoru

Kas ir siltuma maksas sadalītājs – alokators?

Alokators nevar izmērīt, cik kW*h; MW*h; vai GJ Jūs esat patērējuši sava dzīvokļa apkurei, tas nosaka, kādu daļu no mājas patērētā siltuma Jūs esat saņēmuši. Siltuma maksas sadalītājs jeb alokators ir elektroniska iekārta proporcionālās siltuma atdeves reģistrācijai telpā. Šis princips izgudrots jau pirms 100 gadiem Šveicē, bet 1981. gadā alokatorus obligātā kārtā sāka uzstādīt visās dzīvojamās mājās Vācijā, kur tobrīd bija sākusies enerģētikas krīze. Alokators ir mērlīdzeklis, kas ar divu sensoru palīdzību reģistrē laiku, kāda un cik ilgi ir bijusi sildķermeņa (radiatora) temperatūra, kāda un cik ilgi ir bijusi temperatūras starpība starp sildķermeni (radiatoru) un apsildāmo telpu no mēneša pirmā līdz pēdējam datumam. Alokators atbilst standartam LVS EN 834. Alokators pārveido šo informāciju iedaļās - patēriņa vienībās, kas kalpo par pamatu apkures izmaksu aprēķinam. Visa uzskaitē iegūst fizikālu jēgu mēneša beigās, kad ir apkopotu visu siltuma maksas sadalītāju - alokatoru rādījumus un ir zināms, cik māja patērējusi kopumā. Pēc noteikta aprēķina veikšanas, katrs dzīvokļa īpašnieks saņems rēķinu atbilstoši savam siltumenerģijas patēriņam. Katru apkures sezonu siltuma maksas sadalītājs - alokators vienību uzskaiti sāk no jauna, paturot atmiņā katra mēneša uzskaitītās vienības visu apkures sezonu.

Dati (uzskaitītās vienības, temperatūras) no alokatora tiek nolasīti attālināti un ir redzami vizuāli uz alokatora ekrāna.

Siltuma maksas sadalītājiem – alokatoriem nav jāveic pārbaude- verifikācija. Alokatoram ir autonomas enerģijas patēriņš, no litija baterijas. Alokatora ekspluatācijas ilgums 10+1 gads. Alokatoru modeļi kurus piedāvājam ir aizsargāti pret manipulācijām, rādījumu ietekmēšanu – aizklāšanu un atvēršanu.

Vai to var ieviest manā mājā?

Uzstādīt individuālos siltumenerģijas maksas sadalītājus var gan jaunajās, gan agrāk būvētajās mājās. Tiesa, daudzās agrāk būvētajās mājās pirms tam vajadzēs nomainīt sildķermeņus (radiatorus), uzstādīt termo regulatorus. Modernie sildķermeņi (radiatori) ļauj katrā telpā atsevišķi regulēt apkures temperatūru.

Vai ir vērts ieguldīt naudu tādā rekonstrukcijā?

Saskaņā ar Eiropas speciālistu pētījumiem regulatoru un alokatoru uzstādīšana visos dzīvokļos palīdz mājai ietaupīt 13–20% no kopējā siltuma patēriņa. Protams, taupīt iedzīvotāji sāk tikai tad, ja individuālās uzskaites sistēma ir pareizi ierīkota un darbojas! Latvijā siltuma maksas sadalītājus sāka izmantot 2000. gadu sākumā mājai ietaupot virs 25% no kopējā siltuma patēriņa.

Siltuma maksas sadalītāju – alokatoru uzstādīšana

Daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas visos dzīvokļos vienlaicīgi uz visiem sildķermeņiem (radiatoriem) uzstāda siltuma maksas sadalītājus – alokatorus un sildķermeņiem jābūt aprīkoti ar termoregulatoriem. Uzstādot alokatorus, tiek fiksēts katra sildķermeņa (radiatora) tips, izmērs, uzstādīšanas vieta (telpa), noteikts sildķermeņa (radiatora) siltuma atdeves koeficients.

Individuālā siltuma uzskaitē ar siltuma maksas sadalītājiem

Ieviešot individuālo siltuma uzskaiti, lietotāji saņem individuālus siltuma patēriņa rēķinus, kuros atspoguļots siltuma patēriņš katrā telpā. Tas dod iespēju optimizēt siltuma patēriņu un individuāli ietekmēt maksu par siltumu. Piemēram, prombūtnes laikā, samazinot telpas temperatūru tikai par vienu grādu, izmaksas samazinās aptuveni par 5%.

Ieteikumi siltumenerģijas ekonomiskai izmantošanai

Sildķermeņu (radiatoru) aprīkošana ar automātisko termo regulējošo ventili Jūsu komfortam un siltumenerģijas ekonomijai.

Termostata ventilis komplektā ar termo galvu ļauj regulēt individuāli temperatūru katrā telpā. Termostata ventilis temperatūru telpā regulē vadoties pēc telpas temperatūras, nevis radiatora temperatūras un atbilstoši izmaina siltuma padevi radiatorā. Uzstādot termostata ventili un iestatot uz termo galvas optimālo telpas temperatūru Jūs optimāli izmantosiet siltumu ko izdala elektriskās ierīces (TV, monitori, printeri,...), cepeškrāsns, plīts, un cilvēki, samazinot apkures izmaksas.

Piemēram, noregulējot termostatu uz "3" telpā tiks uzturēti aptuveni +18... +20 C⁰ grādi. Ja telpas temperatūra sasniegs iestatīto, termoregulators noslēgs siltuma padevi radiatoram.

Termo galvas iedalās: mehāniski vadāmas; + elektroniski programmējamās - ļauj uzstādīt temperatūru telpa katrai dienai un izvēlētam laika periodam; + attālināti vadāmas – nepieciešams interneta pieslēgums.

Temperatūra telpās

Ievērojamu ietaupījumu iegūst, izmainot telpas temperatūru. Telpās, kuras netiek izmantotas, vai arī prombūtnes laikā temperatūru var samazināt līdz +16... +17 C⁰ grādiem.

Vēdināšana. Apkures sezonas laikā ir svarīgi telpās nodrošināt pietiekamu vēdināšanu. Ilglaicīga logu atvēršana vēdināšanas režīmā ir ļoti izšķērdīga, tās laikā caur logu izplūst daudz siltuma. Lai nodrošinātu efektīvu vēdināšanu, 2 līdz 4 reizes dienā pilnīgi jāatver logs uz 5 līdz 10 minūtēm. Svarīgi šajā laikā aizgriezt termoregulatora vārstu, lai samazinātu siltuma patēriņu vēdināšanas laikā.

Siltuma nokļūšana telpā

Sildķermeņus, termoregulatorus un alokatorus nav ieteicams aizsegt ar aizkariem, mēbelēm, vai kā savādāk. Šāda rīcība palielina siltumenerģijas patēriņu un samazina telpas temperatūru. Svarīgi atcerēties, ka termoregulatora galvu nedrīkst aizsegt, jo tas ietekmēs komforta apstākļus telpā. Aizklājot alokatorus Jūs variet paaugstināt faktisko siltumenerģijas rēķinu.

Daudzas mājas Latvijā jau ir aprīkotas ar apkurei patērētās siltumenerģijas individuālās uzskaites sistēmām. Tas nozīmē, ka katrs iedzīvotājs maksā tikai par to siltumenerģijas daudzumu, ko viņš reāli patērējis. Turi apkures sezonas laikā logu plaši atvērtu – maksā vairāk! Pareizi esi noregulējis sildķermeni (radiatoru) un nedzīvo tropiskā karstumā – maksā mazāk!

Pārmērīga siltumenerģijas taupīšana var novest pie dzīvokļa konstrukciju bojāšanās!

Optimālā temperatūra dzīvokļos dienā ir 20–22° C, naktī temperatūru pazemina (plkst. 22.00 – 23.00) līdz rītam (plkst. 5.00 – 6.00) uz 16–17° C Samazini telpu apsildes temperatūru naktī par 1 grādu – ietaupīsi līdz pat 5 % no apkures rēķina. Ja samazināsi par 2–3 grādiem, ietaupīsi līdz pat 15 % enerģijas, un miegs būs saldāks.

Siltuma maksas sadalītājs I alokators E-ITN 30.6

